

Îngrijirile de sănătate comunitare

DOINA MERLĂ

Asistent medical specialist

Referent de specialitate superior
Direcția de Sănătate Publică a
Județului Sibiu Compartimentul
Managementul Îngrijirilor de
Sănătate și Comunitare

“Deoarece am observat că, în general, se pune semnul egal între îngrijirile de sănătate comunitare și îngrijirile la domiciliu, confundându-se asistentul medical comunitar cu îngrijitorul la domiciliu sau cu asistentul social, ne propunem să prezentăm într-o serie de articole aspecte ale îngrijirilor de sănătate comunitare, abordând problematica complexă a acestui important sector de activitate al asistenților medicali la interfevența cu alte specialități: medicină, sociologie, psihologie, management, statistică, informatică, plasând prototipul de asistență medicală comunitară pe coordonatele cerințelor de formare conform standardelor europene.”

Definiția îngrijirilor de sănătate comunitare

Descrierea și definirea îngrijirilor de sănătate comunitare trebuie să se bazeze pe înțelegerea și aprecierea întregului spectru al îngrijirilor de sănătate.

Cea mai acceptată definiție a îngrijirilor de sănătate este cea dată de O.M.S. și I.C.N.: “Îngrijirile de sănătate comunitare sunt parte integrantă a sistemului de îngrijire cuprinzând promovarea sănătății, prevenirea îmbolnăvirilor, îngrijirea persoanelor bolnave (fizic, mental, psihic, handicap) de toate vârstele, în toate unitățile sanitare, așezările comunitare și în toate formele de asistență socială”.

Îngrijirile de sănătate comunitare au mai multe definiții, însă cea mai cuprinzătoare a fost stabilită în anul 1973 de American Nurses Association:

“Îngrijirile de sănătate comunitare sunt o sinteză a practicii de îngrijiri de sănătate și a practicii îngrijirii sănătății publice având aplicație în promovarea și menținerea sănătății populației”.

Natura acestei practici este generală și cuprinzătoare. (Figura 3)

Ea nu este limitată la anumite vârste sau la diagnostic de grup.

Ea este continuă, nu episodică.

Responsabilitatea dominantă este întreaga populație luată în mod global.

Totodată, îngrijirile de sănătate îndreptate către individ, familie sau grupuri contribuie la sănătatea întregii populații.

Promovarea sănătății, menținerea sănătății, educația pentru sănătate, coordonarea și continuitatea îngrijirilor au fost utilizate în modul de abordare holistic al familiei, grupului și comunității.

Acțiunile asistentei medicale: culege informații despre nevoi pentru un plan de îngrijire cuprinzător, recunoscând influențele mediului înconjurător, cu atenție specială îndreptată spre populația cu risc și utilizarea forțelor dinamice pentru a influența schimbările”¹.

Asistenta medicală comunitară

Are o autonomie și o independență mai mare decât asistenta medicală dintr-un spital sau cea dintr-o instituție de psihiatrie, ceea ce înseamnă totodată un nivel mai ridicat al capacităților ei de semnalare și observare. (Figura 4)

Intervențiile ei nu se orientează, așa cum s-a constatat din definiția îngrijirilor de sănătate comunitare, doar spre pacienții individuali ci cuprind și mediul social, afectiv și fizic al acestora.

Standardele îngrijirilor de sănătate comunitare

Standardul este:

“O exprimare a unui nivel definit de calitate sau de competență care este așteptat în anumite condiții date. În domeniul îngrijirilor de sănătate, exprimările identifică și definesc criteriile care influențează calitatea sau competența serviciului de îngrijiri de sănătate și în fiecare caz spun care sunt așteptările”. 2

Cele opt standarde de structură ale îngrijirilor de sănătate comunitare sunt:

1. Culegerea datelor despre sănătatea consumatorului este sistematică și continuă. Informațiile sunt accesibile, comunicabile și înregistrabile.
2. Diagnosticile de îngrijire vor deriva din informațiile despre starea de sănătate.
3. Planurile de îngrijire vor include obiective derivate din diagnosticile de îngrijire.
4. Planurile de îngrijire vor include priorități și moduri de abordare specifice pentru a atinge obiectivele derivate din diagnosticile de îngrijire.
5. Acțiunile îngrijirilor de sănătate vor include participarea consumatorului în promovarea, menținerea și recuperarea sănătății sale.
6. Acțiunile îngrijirilor de sănătate vor asista consumatorii pentru a-și maximiza potențialul de sănătate.
7. Progresul consumatorului în îndeplinirea obiectivelor propuse este determinat în aceeași măsură de consumator și de asistența medicală.
8. Acțiunile îngrijirilor de sănătate vor reconsidera aprecierea datelor, vor reordona prioritățile și vor revizui planul de îngrijire.

(va urma)

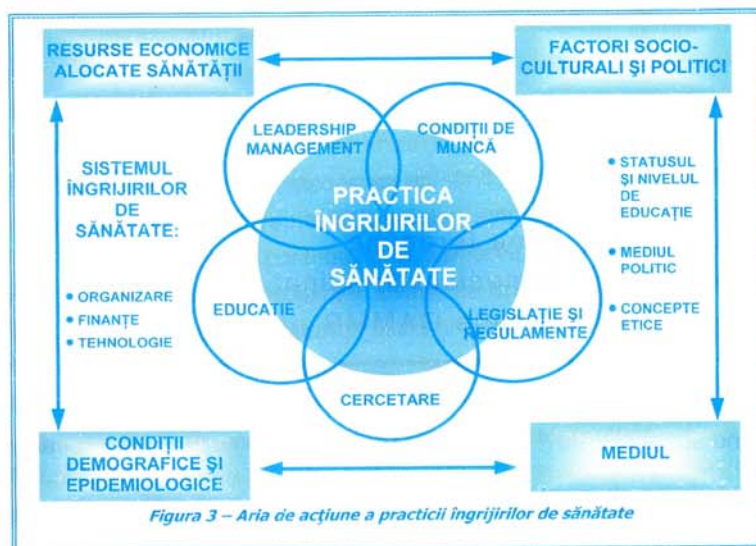

Figura 3 – Aria de acțiune a practicii îngrijirilor de sănătate

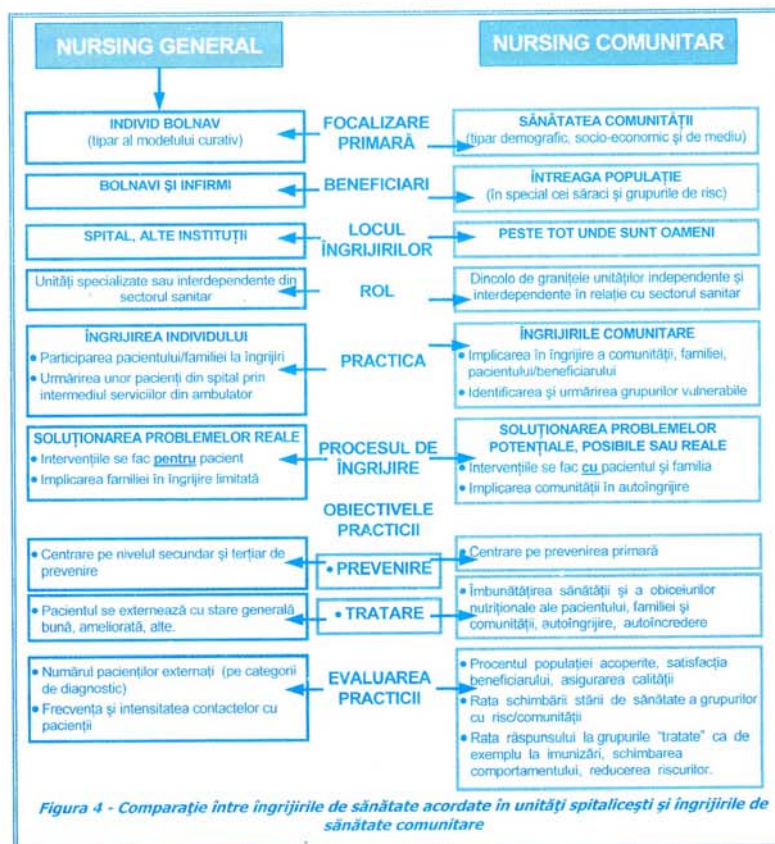

Figura 4 - Comparație între îngrijirile de sănătate acordate în unități spitalicești și îngrijirile de sănătate comunitare

1. Executive Committee and the Standards Committee of the Division on Community Health Nursing Practice. American Nurses Association - Kansas City, Mo. - 1973

2. Pachetul Lemon -OMS- 1996 cap.12, pag.36

Asistente medicale Association - Kansas City, Mo. - 1973